

FEJÉR MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
KORMÁNYPEGBÍZOTT

Ügyiratszám: FE/02/1172-6/2020.

Ügyintéző: dr. Ivanits Viktor Miklós

Tárgy: Törvényességi felhívás

**Pázmánd Község Önkormányzat
Polgármestere
Képviselő-testülete**

Pázmánd

Fő u. 80.

2476

**Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Képviselő-testület!**

A „*Magyarország helyi önkormányzatairól*” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatásköröm alapján az alábbi *ismételt*

törvényességi felhívással

élek:

I.

1. Az Möt. 132. § (2) bekezdése értelmében a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező kormányhivatalok – így a Fejér Megyei Kormányhivatal is (a továbbiakban: Kormányhivatal) – törvényességi felügyeleti eljárásuk keretében biztosítják *többek közt*, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, polgármestere, jegyzője (mint *érintettek*) működése szabályszerű legyen. E jogkörük az Möt. rendelkezései mellett *Magyarország Alaptörvényéből* ered. E jogkörének keretében él a Kormányhivatal Pázmánd Község Önkormányzata vonatkozásában (is) az Möt. 132. § (1) bekezdésének a) pontjában rögzített törvényességi felhívás jogintézményével.

A Kormányhivatal 2020. július 15. napján az FE/02/1065-1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívással élt, melynek határidejét augusztus 25. napjában jelölte meg. E határidő „*a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól*” szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban Korm. rendelet) 8. § (4) bekezdése alapján 2020. szeptember 24. napjáig meghosszabbításra került.

A Kormányhivatal 2020. július 15. napján az FE/02/1066-1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívással is élt, melynek határidejét szintén augusztus 25. napjában jelölte meg. E határidő is meghosszabbításra került 2020. szeptember 24. napjáig a Korm. rendelet alapján. A Kormányhivatal 2020. augusztus 12. napján pedig az FE/02/1119-

1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívással élt, melynek határidejét szeptember 25. napjában jelölte meg. E határidő meghosszabbítására nem került sor.

A törvényességi felhívásokat az Möt. 132. § (2) bekezdése szerinti érintett köteles lett volna a megjelölt határidőkön belül az Möt. 134. § (1) bekezdésében előírtak szerint megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedéséről, vagy egyet nem értéséről a Kormányhivatalt tájékoztatni. Pázmánd Község Polgármesterének (a továbbiakban: Polgármester) törvényességi felhívásokra megküldött levelei, a felterjesztett jegyzőkönyvek, valamint a rendelkezésre álló információk alapján megállapítható volt, hogy az Möt. 134. § (1) bekezdésében előírtak teljesítésére nem került sor. Mindezek alapján mindhárom törvényességi felhívás vonatkozásában az Möt. 132. § (1) bekezdésének a) pontjában és 134. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva ismételt törvényességi felhívásokkal éltem.

2. A jelen törvényességi felhívás I. pont 1. alpontjában ismertetett tényállás miatt szükséges hangsúlyozni, hogy az Möt. 134. § (1) bekezdése egyúttal *kogens (eltérést nem engedő) szabálynak* is minősül, azaz a kötelezettség nem teljesítése mérlegelést nem engedő módon jogszabálysértést eredményez. Annak érdekében azonban, hogy az Möt. szerinti érintett – mely legtöbb esetben a helyi önkormányzat képviselő-testülete – eleget tehessen törvényi kötelezettségének, szükséges annak önkormányzat részéről történő biztosítása, hogy ténylegesen tudomást is szerezzen az adott törvényességi felhívásról és teljes tartalmában megvizsgálhassa azt, kialakítva álláspontját.

Fentiekkel összhangban áll – illetőleg a fentieket támasztja alá – a Korm. rendelet 7. § a) pontja, melynek értelmében a törvényességi felhívás tartalmáról a mindenkori polgármester köteles a lépviseelő-testületet tájékoztatni. A Korm. rendelet 7. § a) pontja értelmében ugyanis a törvényességi felhívás tartalmáról a *„települési önkormányzat esetén a polgármester tájékoztatja képviselő-testületet”*.

A Korm. rendelet normaszövegéből következik, hogy a jogszabály nem tesz megkülönböztetést a tekintetben, hogy a települési önkormányzat polgármesterének, képviselő-testületének, vagy jegyzőjének (nevezettek törvény szerinti érintetteknek minősülnek) címezték-e a törvényességi felhívást, a polgármester tájékoztatási kötelezettsége minden esetben fennáll – azaz a polgármester a számára, vagy a jegyző számára megküldött törvényességi felhívás esetén is köteles tájékoztatni a mindenkori képviselő-testületet, hiszen az Möt. 32. § (1) bekezdése értelmében maguk a képviselő-testületet alkotó képviselők képviselik a település egészéért vállalt felelősséggel a választók érdekeit. Ennek szellemében rögzítette a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.395/2019/12. számú ítélete is, miszerint a *„polgármesternek, mint az ülés vezetőjének a törvényességi felhívások teljes tartalmáról kell tájékoztatnia a képviselő-testületet, a polgármester tájékoztatási kötelezettségének elmaradása, nem teljesítése joggal való visszaélést jelent.”* Megjegyezni kívánom, hogy a Kormányhivatal – általános gyakorlatként – minden egyes törvényességi felhívása végén felhívja a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében foglaltakra az érintettek figyelmét.

3. Az Möt. 81. § (3) bekezdés e) pontja értelmében a jegyző köteles jelzéssel élni a Képviselő-testület tájékoztatásának elmaradása esetén, ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a mindenkori polgármesternek kiemelkedő szerepe van abban, hogy a helyi

önkormányzati képviselők a törvényességi felhívást megismerhessék, s az abban foglaltakat teljes terjedelmében megvizsgálhassák, mielőtt állást foglalnak róla. A Korm. rendelet 8. § (1) bekezdésének a)-d) pontjai meghatározzák a fővárosi és a megyei kormányhivatalok által kibocsátott törvényességi felhívások minimális tartalmát. Ennek értelmében:

„8. § (1) A fővárosi és megyei kormányhivatal által kibocsátott törvényességi felhívás tartalmazza legalább

- a) az érintett által elkövetett jogszabálysértés megjelölését,*
- b) az érintett által megsértett jogszabályhely konkrét megjelölését;*
- c) az indokolást, amely miatt a jogszabálysértést megállapíthatónak találja és*
- d) az érintett számára a jogszabálysértés megszüntetésére biztosított határidőt.”*

A jogalkotó tehát csak a törvényességi felhívások minimális tartalmi követelményrendszerét fektette le a Korm. rendeletben. A törvényességi felhívások tehát – a Korm. rendeletben kötelezően előírtak mellett – más, mérlegelés alapján szükségesnek tartott elemeket is tartalmazhatnak. Így került beépítésre a törvényességi felhívásokba a Korm. rendelet 7. § a) pontja is, mely rögzíti a mindenkori polgármester tájékoztatási kötelezettségét, a törvényességi felhívásra vonatkozóan. Jóllehet tehát a jogalkotó csak minimumkövetelményeket támasztott a törvényességi felhívások tartalmára nézve, a mindenkori polgármester tájékoztatási kötelezettségét nem szűkítette le a Korm. rendelet 8. § (1) bekezdésében rögzített tartalmi minimumokra, vagy a törvényességi felhívás tartalmának egyes elemeire. A mindenkori polgármester tehát a törvényességi felhívás teljes tartalmáról köteles tájékoztatni a képviselő-testületet – beleértve a tartalmi minimumokat is.

Mindezekre a Kormányhivatal által kibocsátott törvényességi felhívásnak a törvényességi felhívással kapcsolatos írásbeli előterjesztés(ek) mellékletét is kell képeznie, tekintettel arra, hogy így biztosítható maradéktalanul a képviselő-testület – törvényességi felhívás teljes tartalmára vonatkozó – megismerési jogának az érvényesülése. Bármely – törvényességi felhívás alapján készített – előterjesztés, amennyiben nem képezi mellékletét maga a törvényességi felhívás is, magában hordozza annak a veszélyét, hogy a Képviselő-testület Korm. rendelet 7. § a) pontjában biztosított joga sérül. Lényeges ugyanis, hogy a mindenkori képviselő-testület maradéktalanul és teljes terjedelemben megismerhesse a Kormányhivatal – törvényességi felhívásokban rögzített – álláspontját, ennek ismeretében lesz ugyanis birtokában minden olyan információnak, amely a törvényességi felhívással kapcsolatos képviselő-testületi döntés meghozatalához szükséges. A mindenkori képviselő-testület pedig kizárólag a törvényességi felhívások teljes tartalmának ismeretében tud maradéktalanul tájékozódni.

A törvényességi felhívást arra tekintettel is teljes terjedelemben kell ismertetni a mindenkori képviselő-testülettel, hogy a törvényességi felügyeleti eljárás célja – az Möt. 132. § (2) bekezdése értelmében – végső soron nem más, mint „*a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, részönkormányzata, polgármestere, főpolgármestere, megyei közgyűlés elnöke, társulása, jegyzője (a továbbiakban: érintett) működése jogszerűségének biztosítása.*”

Fentieket támasztják alá az Mötv. rendelkezései is.

Az Mötv. 32. § (1) bekezdése értelmében:

„32. § (1) Az önkormányzati képviselő a település (fővárosi kerület, megye) egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit. Az önkormányzati képviselők jogai és kötelességei azonosak.”

Az Mötv. 32. §-ához fűzött Kommentár rögzíti:

„Az önkormányzati képviselők jogai és kötelezettségei (...) azonosak. A képviselő nem csak saját választóinak az érdekét, hanem a választópolgárok közösségének érdekeit köteles képviselni. (...) a helyi önkormányzat sem hozhat olyan döntést, amely felborítja, megbontja a képviselők közötti jogegyenlőséget. (...) A képviselői munka ellátásához nélkülözhetetlen, hogy a döntéshozók a megfelelő információk birtokában legyenek...”.

Az Mötv. 41. § (1) bekezdése értelmében:

„41. §(1) A helyi önkormányzat jogi személy, a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény jogi személyekre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A képviselő-testületet a polgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester képviseli.”

Az Mötv. 66. §-a egyértelművé teszi azt is, hogy a „polgármester tagja a képviselő-testületnek, a képviselő-testület határozatképessége, döntéshozatala, működése szempontjából önkormányzati képviselőnek tekintendő.”

Fentiekre tekintettel az Mötv. alapján képviselőnek tekintendő polgármestert épp annyi jog illeti meg, illetőleg épp annyi kötelezettség terheli a Képviselő-testület határozatképessége, döntéshozatala, működése szempontjából, mint a Képviselő-testület más tagját. Mindebből az is következik, hogy a törvényességi felhívások teljes tartalmának megismerése tekintetében a Képviselő-testület tagjai is, beleértve magát a Polgármestert is, azonos jogokkal rendelkeznek, melyet minden képviselő számára biztosítani szükséges.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a jogalkotó azért telepítette a mindenkori polgármesterhez a tájékoztatási kötelezettséget, mert a Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése értelmében a törvényességi felügyeleti eljárás során az írásbeli kapcsolattartás külön jogszabályban meghatározott informatikai rendszerbe történő feltöltés útján valósul meg, ezen informatikai rendszerhez pedig a mindenkori képviselő-testület közvetlenül nem rendelkezik hozzáféréssel.

A mindenkori képviselő-testületet a Polgármesternek a külön jogszabályban meghatározott informatikai rendszeren keresztül részére megküldött iratok tartalmáról értesíteni kell az Mötv. 41. § (1) bekezdésére is tekintettel. A Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésében hivatkozott informatikai rendszer jelenleg a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás Modul (a továbbiakban: TFIK), ahová a törvényességi felhívások is feltöltésre kerülnek.

A mindenkori jegyző feladata, hogy a mindenkori polgármestert terhelő tájékoztatási értesítési-kötelezettség teljesítését, azaz a Korm. rendelet 7. §-ában foglaltak gyakorlását elősegítse. E kötelezettség szorosan kapcsolódik az Mötv. – már hivatkozott – 81. § (2) bekezdésének c) pontjában foglaltakhoz, melynek értelmében a mindenkori jegyző gondoskodik az önkormányzat működésének biztosításáról, a működéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról. Az Mötv. 41. § (2) bekezdése értelmében ugyanakkor az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület mellett a képviselő-testület szervei is biztosítják, mely körbe – az Mötv. alapján – beleértendő nem csak a jegyző, de a mindenkori polgármester is.

A jegyző feladatát képezi tehát az, hogy a képviselő-testületet az Mötv. 41. § (1) bekezdése alapján képviselő polgármester részére átadja a szükséges információkat a TFIK informatikai rendszerbe feltöltött törvényességi felhívásokra vonatkozóan, a polgármester feladatát pedig az, hogy a mindenkori törvényességi felhívások teljes tartalmáról tájékoztassa a képviselő-testület valamennyi tagját.

4.1. A Polgármester 2020. szeptember 24. napján kelt levele szerint az FE/02/1065-1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívás Képviselő-testület tagjai részére történő megküldésére csak 2020. szeptember 24-én – a jogszabálysértés orvoslására nyitva álló határidő utolsó napján – került sor, jóllehet a Kormányhivatal külön levélben is tájékoztatta a Polgármestert, már 2020. augusztus 12-én (ügyiratszám: FE/02/1065-5/2020.), hogy a Korm. rendelet 7. § a) pontja értelmében a törvényességi felhívás tartalmáról a Polgármester a Képviselő-testületet tájékoztatni köteles. Mindezek alapján megállapítottam, hogy a Képviselő-testület a törvényességi felhívásban megjelölt határidőn belül érdemben nem foglalkozhatott a törvényességi felhívásban foglaltakkal.

Fentiek alapján az FE/02/1065-1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívás tekintetében a Polgármester működése jogszabálysértő volt.

4.2. A rendelkezésre álló információk, valamint a Kormányhivatalnak felterjesztett jegyzőkönyvek alapján az FE/02/1066-1/2020. ügyiratszámú, a Jegyző törvénysértő működése miatt kibocsátott törvényességi felhívás a Képviselő-testület tagjai részére történő megküldésére a Polgármester 2020. október 10. napján kelt – P/2419-2/2020. iktatószámú – levelében foglaltak szerint csak összesített módon került sor, a többi törvényességi felhívással egyetemben, tehát nem érkezésüket követően, haladéktalanul.

Ügyszintén nem áll rendelkezésre megfelelő információ vagy dokumentum arra vonatkozóan sem, hogy a törvényességi felhívást a Képviselő-testület **Gazdasági Bizottságának** tagjai megismerhették-e a törvényességi felhívásban megjelölt határidőben. A bizottságok nem képviselő tagjainak a jogai és kötelezettségei – az Mötv. 57. § (1) bekezdése alapján – a bizottság ülésén megegyeznek a Képviselő-testület tagjaiból választott tagok jogaival és kötelezettségeivel. Azaz a jelen törvényességi felhívás megismerésének joga a nem képviselő tagokat is érinti, tekintettel arra, hogy törvényességi felhívás a Gazdasági Bizottság összehívott rendkívüli ülésének elmaradását vizsgálja.

Fentiek alapján az FE/02/1066-1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívás vonatkozásában a Polgármester működése jogszabálysértő volt.

4.3. A Polgármester 2020. szeptember 25. napján kelt levele szerint az FE/02/1119-1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívás Képviselő-testület tagjai részére történő megküldésére csak 2020. szeptember 25-én - a jogszabálysértés orvoslására nyitva álló határidő utolsó napján - került sor. Mindezek alapján megállapítottam, hogy a Képviselő-testület a törvényességi felhívásban megjelölt határidőn belül érdemben nem foglalkozhatott a nevezett törvényességi felhívásban foglaltakkal sem.

Fentiek alapján az FE/02/1119-1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívás vonatkozásában a Polgármester működése jogszabálysértő volt.

5 A jelen törvényességi felhívás I. pont 1-4. alpontjában foglaltakra tekintettel felhívom a figyelmet, hogy *„az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról”* szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) rendelkezései is alátámasztják azon tényt, mely szerint a **Polgármester nem korlátozhatja képviselőtársait és a bizottságok tagjait az Mötv. 32. § (1) bekezdésében és a Korm. rendelet 7. § a) pontjában rögzített megismerési jogukban.**

Az Ebktv. 4. § b) pontja egyértelműen rögzíti, hogy az egyenlő bánásmód követelményét a helyi önkormányzatok és ezek szervei *„jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során (...) kötelesek megtartani.”* Az Mötv. már hivatkozott 41. § (2) bekezdése értelmében az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület mellett a képviselő-testület szervei biztosítják, beleértve a mindenkori polgármestert. A mindenkori polgármester tehát a Korm. rendelet 7. § a) pontjában rögzített kötelezettségének gyakorlása során - az Ebktv. 4. § b) pontja alapján - köteles volt az egyenlő bánásmód követelményének a megtartására is.

Fentiekből következően a **mindenkori polgármester nem részesítheti kedvezőtlenebb bánásmódban és nem hozhatja hátrányosabb helyzetbe képviselő-társait (és a bizottsági tagokat) annál, mint amely bánásmódban saját maga részesül és amilyen helyzetben saját maga is van, a törvényességi felhívások teljes tartalmának megismerése vonatkozásában.**

Tekintettel tehát arra, hogy a Polgármesternek, mint a Képviselő-testület tagjának, lehetősége (egyúttal joga) van a törvényességi felhívások teljes tartalmát megismerni - az Ebktv. 4. § b) pontja, az Mötv. 32. § (1) bekezdése, 41. § (1)-(2) bekezdése, 66. §-a, valamint a Korm. rendelet 7. § a) pontja alapján -, aktív és passzív magatartás tanúsításával a Képviselő-testületet többi tagját (és adott esetben a bizottság nem képviselő tagjait is) is a törvényességi felhívások teljes tartalmának megismerését lehetővé tevő helyzetbe kellett volna hoznia, vagy ilyen helyzetben kellett volna tartania -- a jogszabályok által előírt határidőben, egyszersmind kellő időben jogaik és kötelezettségeik érvényesítése, gyakorlása érdekében.

II.

Az I. pontban előadottakra tekintettel 2020. október 9-én az FE/02/1172-1/2020. ügyiratszámú törvényességi felhívással éltem (a továbbiakban: Törvényességi felhívás), melynek határidejét 2020. november 16. napjában jelöltem meg. A

Törvényességi felhívásban megjelölt határidő – a Korm. rendelet 8. § (4) bekezdése alapján – nem került meghosszabbításra.

A Polgármester *a határidő elteltét követően*, 2020. december 3. napján kelt – P/2419-4/2020. iktatószámú – levelében tájékoztatta arról a Kormányhivatalt, hogy **Pázmánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete** (a továbbiakban: Képviselő-testület) **2020. október 29. napján megtartott ülésén tárgyalta meg a Törvényességi felhívást és 75/2020. (X. 29.) határozatával** arról döntött, hogy a **Törvényességi felhívásról szóló döntést elnapolja.**

Fentiekre, valamint az Mötv. 134. § (1)-(2) bekezdésében és a Korm. rendelet 9. §-ában foglaltakra tekintettel megállapítottam, hogy a **Törvényességi felhívásom eredménytelen volt**, mindezek miatt az Mötv. 134. § (2) bekezdése szerinti jelen ismételt **törvényességi felhívással élek.**

III.

A Korm. rendelet 7. § a) pontja értelmében a törvényességi felhívás tartalmáról a Polgármester a Képviselő-testületet tájékoztatni köteles. Felhívom a figyelmet a *Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.395/2019/12. számú ítéletében rögzítettek*re, melynek értelmében a *„polgármesternek, mint az ülés vezetőjének a törvényességi felhívások teljes tartalmáról kell tájékoztatnia a képviselő-testületet, a polgármester tájékoztatási kötelezettségének elmaradása, nem teljesítése joggal való visszaélést jelent.”*

Az Mötv. 81. § (3) bekezdés e) pontja értelmében a Jegyző köteles jelzéssel élni a Képviselő-testület tájékoztatásának elmaradása esetén.

A Korm. rendelet 7. § a) pontja és az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján kérem, hogy a felhívásomban foglaltakat megvizsgálni, és az annak alapján tett intézkedésről a Nemzeti Jogszabálytár szolgáltatója által e célra kialakított informatikai rendszeren keresztül, jelen levelem válaszáként 2021. január 20. napjáig tájékoztatni szíveskedjen.

A Korm. rendelet 9. §-a határozza meg, hogy a törvényességi felhívás mely esetekben minősül eredménytelennek:

„9. § A fővárosi és megyei kormányhivatal törvényességi felhívása eredménytelen, ha az érintett

a) a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig nem tesz intézkedést a jogszabálysértés megszüntetése érdekében,

b) által a törvényességi felhívásban foglaltak alapján tett intézkedés nem szünteti meg a jogszabálysértést, vagy újabb jogszabálysértést idéz elő,

c) nem ért egyet a törvényességi felhívásban foglaltakkal, és az erről szóló tájékoztatást követően a fővárosi és megyei kormányhivatal megítélése szerint a jogszabálysértés továbbra is fennáll,

d) a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig a fővárosi és megyei kormányhivatalt nem tájékoztatja.”

Amennyiben a jogszabálysértés megszüntetésére nyitva álló határidő eredménytelenül telik el, az Möt. 134. § (2) bekezdés alapján a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.

Felhívom a figyelmét arra, hogy a Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése alapján a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazását addig folytatja, ameddig a jogszabálysértés nem kerül megszüntetésre.

Székesfehérvár, 2020. december „A”

Tisztelettel:

Dr. Simon László

